

KUOPION MUSEOKESKUS

Kuopion kaupungin museot

TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA 2018–2021

TOIMINTA-AJATUS

Museokeskus vastaa Kuopion kaupungin museopalveluista, jotka tuotetaan museoiden toiminta-ajatuksiin perustuen, ottaen huomioon kunkin museoalan vaatiman erityisasiantuntemuksen ja alueellisia tehtäviä koskevat sopimukset. Museokeskuksen muodostavat Kuopion kulttuurihistoriallinen museo, Kuopion luonnontieteellinen museo ja Kuopion taidemuseo. Museokeskuksen museokohteita ovat Kuopion museo, Kuopion korttelimuseo, J.V. Snellmanin kotimuseo, Maaningan kotiseutumuseo ja Kuopion taidemuseo.

Kuopion kulttuurihistoriallinen museo

Kuopion kulttuurihistoriallinen museo vastaa kaupungin omistamista kulttuurihistoriallisista museoista ja niiden kokoelmista. Museo toimii Pohjois-Savon maakuntamuseona ja arkeologisen kulttuuriperinnön ja rakennusperinnön asiantuntijaviranomaisena. Museo tallentaa, tutkii ja välittää tietoa Pohjois-Savon ja erityisesti Kuopion esihistoriasta, historiasta, kansanelämästä ja muusta kulttuurihistoriasta. Toiminta-alueellaan se osallistuu myös esineellisen ja rakennetun kulttuuriympäristön säilyttämiseen sekä edistää kulttuurihistoriallista museotoimintaa.

Kuopion luonnontieteellinen museo

Kuopion luonnontieteellinen museo harjoittaa luonnontieteellistä museotoimintaa ja toimii luonnontieteellisenä maakuntamuseona Pohjois-Savossa. Museon tehtävänä on edistää erityisesti itäisen Suomen luonnon monimuotoisuuden tuntemusta, kartoitusta, tutkimusta ja säilymistä, dokumentoida tietoa luonnon tilasta ja sen muutoksista tutkimuksen, opetuksen ja yhteiskunnallisen päätöksenteon tarpeisiin, edistää ja tukea ympäristökasvatusta sekä alansa harrastustoimintaa.

Kuopion taidemuseo

Kuopion taidemuseo on taidelaitos ja museo, joka tutkii, tallentaa ja esittelee kuvataiteen historiaa ja nykyisyyttä sekä edistää kuvataiteen ja koko visuaalisen ympäristön tuntemusta. Taidemuseo ylläpitää taidekokoelmia ja huolehtii taidehistoriallisen aineiston saatavuudesta. Aluetaidemuseona Kuopion taidemuseolla on valtakunnallinen tehtävä Kuopion ja koko Pohjois-Savon taidehistoriallisen aineiston tallentajana, dokumentoijana, säilyttäjänä ja tunnetuksi tekijänä.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

Museoiden toimintaan tuovat lisääntyviä haasteita museoalan toimintalinjaukset sekä valtakunnallinen ja alueellinen museoyhteistyö ja erityisesti kasvava vastuu koko maakunnan museopalveluista kuntaliitosten myötä ja alueen muun museotoiminnan supistuessa.

Lähivuosina toimintaympäristöön vaikuttavat uuden museopoliittisen ohjelman linjaukset mm. museoiden alueellisesta toiminnasta sekä kulttuurin uusi rahoitusmalli. Maakuntauudistuksen ennakoidaan vaikuttavan myös museoiden toimintaan. Museoita työllistävät kuntaliitosten kautta tulleet uudet kokoelmat ja toimipisteet, alueelliset ja paikalliset palvelutehtävät sekä kaupungin palvelualueiden välinen yhteistyö, kulttuuri- ja luonnonympäristöön ja julkiseen taiteeseen liittyvät tehtävät. Tieto kulttuurin ja taiteen terveyttä ja hyvinvointia edistävästä ja ennaltaehkäisevistä vaikutuksista luo museoille monenlaisia palveluodotuksia.

Vuosina 2018-2021 toteutettavat Kuopion museo -rakennuksen peruskorjaus ja laajennus sekä näyttelykonaisuuden uusiminen tuovat aivan uuden vaiheen museoiden toimintaan sekä työtila- ja näyttelyympäristöjen kehittämiseen. Lisäksi vuonna 2018 käynnistyvän museoiden kokoelmatiloja koskevan hankesuunnittelun tavoitteena on toteuttaa uudentyypinen, palveluiltaan laajempi ja keskitetty museopalvelukeskus, johon nyt hajallaan olevien kokoelmatilojen lisäksi sijoitetaan myös työskentely- ja asiakaspalvelutiloja.

Kustannustason nousu ja toimintaan jäävän määrärahan vähäisyys uhkaavat erityisesti näyttelytoiminnan kehittämistä ja pidemmän aikavälin suunnittelua. Toiminnan kehittäminen etenee museoiden yhteistyötä vahvistamalla, työtehtäviä kehittämällä ja muilla henkilöstöjärjestelyillä. Museokeskuksella on yhteinen hallinto sekä museokohteiden asiakaspalvelusta huolehtiva henkilökunta.

PAINOPISTEALUEET VUOSILLE 2018–2021

Museoiden toiminnassa painotetaan kaupungin strategian mukaisesti asiakaslähtöisiä, osallistavia ja ennaltaehkäiseviä palveluja. Museopalvelujen kehittämisessä painotetaan yhteistyötä ja verkostoitumista. Keskeisenä painopistealueena toiminnassa on uusien toimitilojen ja palveluratkaisujen suunnittelu.

Saavutettavat museopalvelut

Museoiden ja museoaineistojen saavutettavuutta parannetaan. Museopalveluja kohdennetaan erilaisille asiakasryhmille.

Monipuolinen asiantuntemus

Museot tarjoavat monipuolista asiantuntemusta kulttuuri- ja luonnonympäristöön ja julkiseen taiteeseen liittyvissä paikallisissa ja alueellisissa tehtävissä sekä kulttuurin ja taiteen terveyttä ja hyvinvointia edistävissä ennaltaehkäisevissä palveluissa.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA KESKEISET TOIMENPITEET 2018

Elämyksiä ja tietoa näyttelyillä

Museoiden omia näyttelytuotantoja täydentää aktiivinen paikallinen, valtakunnallinen ja kansainvälinen yhteistyö. Perusnäyttelyiden lisäksi museot tuottavat vaihtuvia näyttelyjä.

Museoita kehitetään edelleen toiminnallisina ja elämyksellisinä oppimisympäristöinä ja paikkoina. Museot tuottavat tietoa Pohjois-Savon historiasta ja alueen elämästä, suomalaisesta luonnosta ja kuvataiteesta. Näyttelyitä ja tapahtumia tuotetaan mm. muiden museoiden, yhdistysten ja yhteisöjen sekä taiteilijoiden, tutkijoiden ja muiden yksityishenkilöiden kanssa. Toiminnallaan museot rakentavat Kuopio-kuvaa ja vahvistavat kaupungin vetovoimaa.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin edistäminen

Asiantuntijapalvelut sekä kulttuuri-, ympäristö- ja taidekasvatustyö lisäävät museoiden saavutettavuutta ja tuovat taiteen osaksi arkiympäristöä, edistävät kestävä kehitystä ja myönteistä kaupunkikulttuuria. Museot ovat asiantuntijoina aktiivisesti mukana kulttuuri- ja luonnonympäristön sekä julkisen taiteen yhteistyöhankkeissa. Museot tukevat asiantuntijapalveluillaan Kuopion kaupungin maankäytön suunnittelua.

Kulttuurihistoriallinen museo hoitaa Museoviraston kanssa tehdyn yhteistyösopimuksen perusteella Pohjois-Savossa sekä arkeologian että rakennetun kulttuuriympäristön viranomais- ja asiantuntijatehtäviä. Luonnontieteellinen museo tuottaa asiantuntijapalveluja kaupungin ympäristönsuojelupalveluille. Taidemuseo toimii kaupungin julkisen taiteen hankkeiden asiantuntijana mm. rakennuskohteiden prosenttitaidehankkeissa. Yleisötyössä museot kehittävät kohderyhmäpalveluja, joita suunnataan lapsille, nuorille, ikääntyville

ja erityisryhmille. Valtakunnallisesti toimivia yhteistyöhankkeita ovat mm. seniorityön Aili-verkosto, Taikasydän-verkoston moninainen toiminta ja LYKE – luonto- ja ympäristökoulujen verkosto. Vastaavasti alueellisesti toimiva yhteistyöhanke on esim. Muikku – Pohjois-Savon alueellinen ympäristökasvatusverkosto.

Laadukas tietopalvelu tukeutuu kokoelmiin ja tutkimukseen

Kulttuuri- ja luonnonperinnön sekä kuvataiteen dokumentointia ja tutkimusta sekä museoaineistojen digitointia tehdään suunnitelmallisesti, alan valtakunnalliset linjaukset ja velvoitteet huomioon ottaen, museoalan yhteistyötä hyödyntäen.

Kokoelmatietojen saavutettavuuden parantaminen ja kuva- ja tietopalvelun kehittäminen ovat painopistealueita. Kokoelmatietojen ja kuva-aineistojen digitointia jatketaan painottaen näyttelytuotantoa sekä maakunnallista ja valtakunnallista yhteistyötä. Luetteloinnin sisällön laadullista tasoa kehitetään yhteistyössä muun museoalan kanssa.

Kulttuurihistoriallinen museo on ottanut käyttöön MuseumPlusRia -ohjelman, jonka pilotoinnissa museo oli mukana. Ohjelma on nyt osa Suomen museoliiton Kookos-kokoelmahallintapalvelua. Verkkosivustoa Pulkka – Pohjois-Savon muisti verkossa kehitetään yhteistyössä eri alojen toimijoiden kanssa. Verkkopalveluissa yhtenä tavoitteena on mahdollistaa yksittäisten käyttäjien kokemus- ja muistitiedon tallentaminen ja välittäminen muille käyttäjille tutkimustiedon rinnalla. Kokoelmatietoja siirretään verkossa käytettäväksi kansallisen digitaalisen kirjaston asiakasliittymään FINNAan Kookos-palvelun kautta.

Luonnontieteellisen museon digitoidut kokoelmatiedot on siirretty verkossa käytettäväksi Luonnontieteellisen keskusmuseon ylläpitämään kokoelmanhallintajärjestelmään KOTKA, jonka näytetiedot näkyvät Suomen lajitietokeskuksen avoimessa Laji.fi-portaalissa ja kansainvälisessä GBIF-portaalissa. Digitointityötä jatketaan Suomen luonnontieteellisten museokokoelmien digitointistrategian linjausten mukaisesti.

Taidemuseossa taidekokoelmiin kuuluvien teosten tiedot ja kuvat tallennetaan digitaalisessa muodossa valtakunnalliseen taidekokoelmien kokoelmahallintajärjestelmään Muusaan, jota ylläpitää ja kehittää Osouskunta Suomen taide ja taidekokoelmat. Digitointityö on jatkuvaa ja keskeinen osa kokoelmatyötä. Kokoelmatietoja siirretään verkossa käytettäväksi kansallisen digitaalisen kirjaston asiakasliittymään FINNAan.

Kokoelmatoiminnan kehittäminen

Museot ylläpitävät ja kehittävät kokoelmiaan kokoemapoliittisten suunnitelmiensa mukaisesti ja museoalan yhteisiä linjauksia noudattaen sekä osallistuvat valtakunnalliseen kokoelmatyön ja dokumentoinnin kehittämiseen. Kokoelmahallinnassa seurataan valtakunnallisia linjauksia. Museoiden kokoemapoliittisten ohjelmien tarkistamista jatketaan.

Maakunnallinen ja valtakunnallinen museoyhteistyö

Museot osallistuvat valtakunnalliseen maakuntamuseo- ja aluetaidemuseotyön kehittämiseen. Tieto- ja kuvapalvelut perustuvat suunnitelmalliseen dokumentointi-, tutkimus- ja digitointityöhön.

Yhdessä paikallismuseoiden ja kuntien kulttuuripalvelujen kanssa kehitetään verkkosivustoa ”Pulkka – Pohjois-Savon muisti”. Maakunnallista ja valtakunnallista yhteistyötä edistetään myös kokoelmahallinnassa ja näyttelytoiminnassa. Nykyajan dokumentoinnissa ollaan mukana valtakunnallisessa Tallennus- ja kokoelmayhteistyössä (TAKO).

Henkilöstön kehittäminen ja koulutus

Henkilöstön kehittämisessä tavoitteita ovat kannustava johtaminen ja suunnitelmallinen henkilöstöpolitiikka. Keskeisiä periaatteita ovat työtehtävien kehittäminen ja henkilökunnan koulutus.

Rekrytoinneissa ja koulutuksessa huolehditaan henkilöstön ammattitaidon turvaamisesta ja ylläpitämisestä palvelutarpeiden mukaisesti. Tehtäväkuvauksia tarkistetaan, ammatillisia valmiuksia ja muutosvalmiuksia parannetaan. Koulutuksessa painotetaan perehtymistä nykyaikaiseen museotekniikkaan, näyttelyratkaisuihin ja yleisöpalveluun.

Toimitilat, välineet, investoinnit

Museotilojen kehittämistyö etenee hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan linjauksen mukaisesti, yhteistyössä kaupungin tilakeskuksen kanssa.

Kuopion museo -rakennuksen peruskorjaus ja laajennus käynnistyvät vuonna 2018. Hankkeeseen liittyy tilojen toiminnallisia muutoksia sekä kulttuurihistoriallisen ja luonnontieteellisen museon näyttelyiden ja koko palvelukonseptin uudistaminen. Uudistettu Kuopion museo avataan yleisölle vuonna 2021. Kuopion museon hankkeeseen kytkeytyvät lähivuosina kokoelmatilojen ja Korttelimuseon kehittämishankkeet. Kokoelmakeskuksen osalta hankesuunnittelun tavoitteena on monipuolisen museopalvelukeskuksen toteuttaminen. Myös Korttelimuseon uuden palvelukonseptin valmistelua jatketaan.

KUOPION MUSEOKESKUS

MITTARIT JA TUNNUSLUVUT 2016-2018

Kävijät ja aukiolo	TP2016	TP2017	TA2018
Kävijät yhteensä	69 623	82 796	70 000
>Kuopion museo	35 012	35 067	30 000
>Kuopion korttelimuseo	13 469	19 576	15 000
>J.V. Snellmanin kotimuseo	497	668	500
>Kuopion taidemuseo	14 341	19 861	20 000
>Muut kävijät	6 304	7 624	4 500
Toiminta muualla kävijät	9 476	4 559	4 000
Ohjattuun toimintaan osallistuneet	19 112	10 607	10 000
Aukiolotunnit	5 104	5 135	5 000
Aukiolopäivät	771	770	700
Kokoelmatiedot			
Museoiden järjestetty kokoelma-aineisto yht.	1 961 080	1 964 334	1 992 300
Kultt.hist.museon järjestetty kokoelma-aineisto	887 785	889 391	891 843
>esineet	71 220	71 358	
>valokuvat	780 644	782 094	
>kirjasto ja arkisto	35 921	35 939	
Kultt.hist.museon digitoitu kokoelma-aineisto	163 917	175 208	
Luonnontiet.museon järjestetty kokoelma-aineisto	1 018 065	1 019 022	1 043 457
>näytteet	943 143	943 938	
>kuva-arkisto	21 282	21 282	
>kirjasto ja arkisto	53 640	53 802	
Luonnontiet.museon digitoitu kokoelma-aineisto	496 467	497 672	
Taidemuseon järjestetty kokoelma-aineisto	55 230	55 921	57 000
>taidekokoelmat	7 122	7 167	
>kuva-arkisto	41 774	42 311	
>käsikirjasto	6 334	6 443	
Taidemuseon digitoitu kokoelma-aineisto	22 282	22 864	

KUOPION MUSEOKESKUS

KUSTANNUKSET 2018

	Vahvistettu käyttösuunnitelma
Tulot	347 842
Menot	3 445 452
- Henkilöstökulut	1 699 981
- ICT-palvelut	80 581
- Vuokrat	1 373 054
- Muut toimintakulut	291 836
Toimintakate	3 097 610
Valtionosuus	1 042 541